Skaper oppdrettsfisken lurveleven i fjorden?

Hva er lurv, og hvorfor er det et problem?

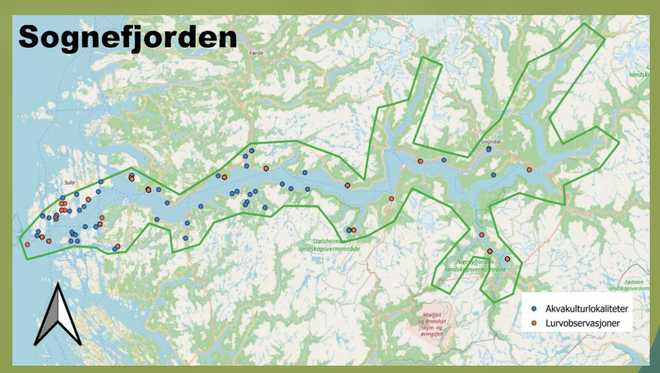
Lurv er en masse av sammenvevde, fin-trådige alger. Algene er opportunistiske og vokser raskt når forholdene tillater det.

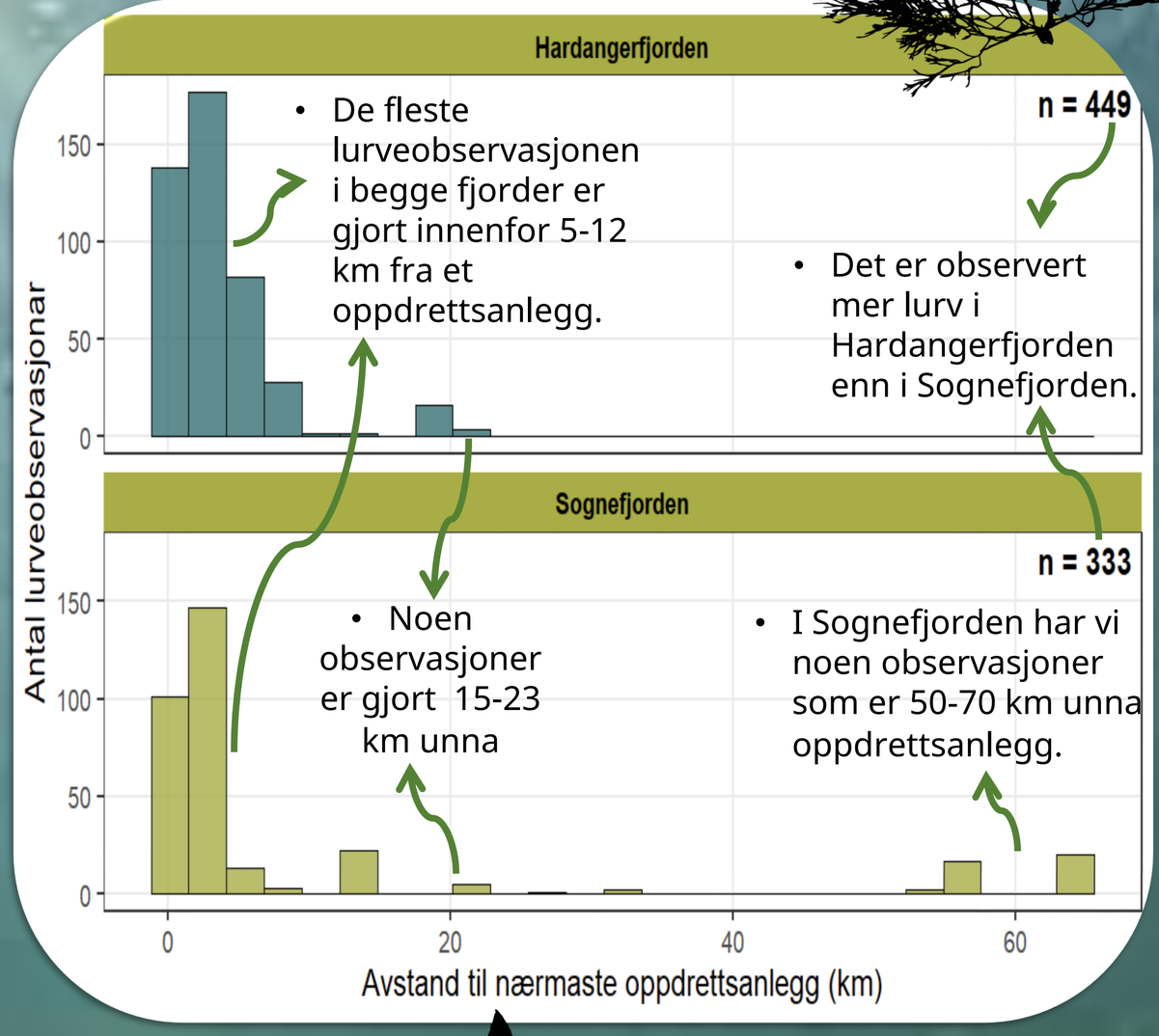
Artene som danner lurv er en naturlig del av det biologiske mangfoldet, men raske og kraftige oppblomstringer setter økosystemet i ubalanse.[1]

Lurven legger seg ofte oppå seintvoksende alger, noe som svekker deres vekst og formering. Når lurv dør og brytes ned, kan det også føre til oksygenfattig bunnvann.[1]

Oppdrettsanlegg slipper ut fiskeekskrementer og fôrrester i fjordene våre. Når dette brytes ned, frigjøres næringssalter som nitrogen og fosfor, som kan gi økt algevekst og lurvedannelse.[2]

Hva gjorde vi?

Data fra artsdatabanken og fiskeridir.

Filtrerte lurvearter basert på kriterier fra NIVA[1]. Beholdt fjordbaserte oppdrettsanlegg med fisk. Kode til figur laget med hjelp av KI.

Kart med oppdrettslokasjoner laget i QGIS

Hva fant vi?

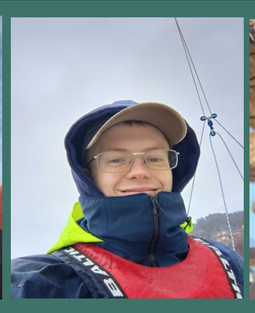
- Lurv er et økende miljøproblem langs norskekysten, og økt tilførsel av næringssalter kan bidra til økt vekst.
- Resultatene viser at de fleste observasjoner ble gjort innenfor 5-10km fra oppdrettsanlegg, noe som kan tyde på en mulig sammenheng.
- Andre miljøfaktorer som temperatur, strømforhold og næringstilførsel fra andre kilder, kan også påvirke forekomstene.
- Men.. datasettet består kun av positive observasjoner av arter som potensielt *kan* danne lurv. Det er derfor ikke sikkert at områder uten observasjoner er fri for lurv, eller at de dokumenterte artene ble observert som matte dannende lurv.

Kort fortalt...

Resultatene tyder på at det ikke er noen sammenheng mellom lurv-observasjoner og akvakulturlokaliteter i Hardanger- og Sognefjorden. Likevel er ikke disse observasjonene en god nok kilde til å trekke en sikker konklusjon.

Det finnes lite godt dokumentert data om forekomsten av lurv. Dette viser et behov for å gjøre mer omfattende forskning på lurv, blant annet ved å studere påvirkningen akvakultur har på lurv-vekst i fjordene våre.

Alexander Bortne

Daniel Hjorth

Sune Oppedal

Thea Elida Dale

Siri Fossøy

Referanser

1. Rinde m.fl. (2024). *Hva er lurv?* NIVA-rapport 7968-2024.
2. Grefsrud m.fl. (2025). *Risikorapport norsk fiskeoppdrett 2025.* HI-rapport 2025-14.
3. *Artsdatabanken | Kunnskapsbank for naturmangfold*. (u.å.). https://artsdatabanken.no/node/660952
4. Fiskeridirektoratet (2026). *Akvakulturregisteret* [kartløsning]. Hentet 30.10.2026 fra: Fiskeridirektoratet

213.8